

که با بازی همراه شد. این تلفیق تأثیرات خوبی بر یادگیری بچه‌ها داشت.

مهارت خواندن جزو اساسی‌ترین سرفصل‌های پایه اول محسوب می‌شود و احتیاج به پیش‌نیازهای متعدد (تقویت حافظه و دقت دیداری، شنیداری و مهارت‌های گفتاری) دارد. در ابتدای سال بیشتر بر بازی‌هایی تأکید می‌کردم که این پیش‌نیازها را تقویت می‌کردند؛ مثل بازی با کارت‌های رنگی، بازی‌های حسی حرکتی و... این بازی‌ها در حین آموزش و به عنوان فعالیتی تثبیتی انتخاب می‌شدند.

برای طی این مسیر گاهی ایجاب می‌کرد والدین هم در تکرار و تمرین این فعالیت‌های بازی محور با ما همراه باشند. برای این منظور فیلم‌هایی را از بازی‌های انجام شده در کلاس تهیه می‌کردم و برای والدین می‌فرستادم تا آن‌ها هم در خانه با بچه‌ها انجام دهند. اثرات این همراهی در یادگیری بچه‌ها به خوبی مشاهده شد.

این بازی‌ها ذوق دانش‌آموزان را برای خواندن بیشتر می‌کنند. البته انجام درست این بازی‌ها مبتنی بر این است که خود دانش‌آموز هم بخواهد و در فعالیت‌ها شرکت کند. دانش‌آموزانی داشتم که به دلیل اینکه اعتماد به نفس کافی یا سرعت لازم را نداشتند، با انگیزه در فعالیت‌ها همراهی نمی‌کردند. برای حل این مشکل و افزایش انگیزه آن‌ها، سعی کردم جملات و کلمات ساده‌تری را برای آن‌ها انتخاب کنم. البته انتخاب این بازی‌ها بر اساس نشانه‌هایی بود که در کلاس تدریس می‌شدند؛ مثلاً برای نشانه «ی» بازی با نی، نشانه «چ» جمله‌خوانی با چتر در نظر گرفته شد.

در فعالیت با چتر که نوعی بازی گروهی بود، بچه‌ها در گروه‌هایی شش نفره با یک چتر که به دورتادور آن جملاتی چسبانده شده بود، قرار می‌گرفتند. یک نفر که نماینده گروه بود، چتر را در دست می‌گرفت. بقیه بچه‌های گروه دور چتر می‌ایستادند و نماینده با شمارش یک تا ده چتر را می‌چرخاند. با شماره ده چتر متوقف می‌شد و جلوی هر کدام از بچه‌های گروه جمله‌ای قرار می‌گرفت که باید آن را می‌خواندند. هر کس که زودتر جمله‌اش را می‌خواند، نوبت او می‌شد که چتر را به دست گیرد. این بازی آن قدر ادامه پیدا می‌کند تا همه بچه‌ها بتوانند چتر را بچرخانند. همین بازی ساده با ایجاد فضایی شاد و بازی‌گونه کمک می‌کند بچه‌ها از خواندن لذت ببرند.

فعالیت‌های ذکر شده به عنوان فعالیت پایانی و به صورت گروهی انجام می‌شد و چون با بازی همراه بود، انگیزه بچه‌ها را بالا می‌برد و آن‌ها در مراحل بعدی تلاش بیشتری داشتند.

نکته: برای اینکه والدین و مربیان روش‌های سنتی را کنار بگذارند، لازم است که نخست تغییر را بپذیرند و ذهن خود را از منطقه راحتی و آسایش خارج کنند. ممکن است شروع کمی سخت به نظر بیاید؛ ولی برداشتن قدم‌های کوچک و پیوسته بی‌شک معلمان را در رسیدن به هدف که همان رسیدن به یادگیری جذاب، لذت‌بخش و پربانگیزه است، یاری خواهد کرد. □

تجربه

خروج از منطقه امن آغازی بر یادگیری جذاب

■ سمیه خدایی
معلم پایه اول دبستان ناحیه دو

سمیه خدایی کارشناس مدیریت آموزشی از دانشگاه یزد، از سال ۱۳۸۴ به عنوان معلم پایه اول در دبستان‌های پسرانه و دخترانه مشغول همکاری با مجتمع آموزشی جوادالائمه است.

مقدمه

یادگیری یکی از اساسی‌ترین نیازهای انسانی است که در طول زندگی ادامه خواهد داشت. شیوه یادگیری می‌تواند تأثیر زیادی بر میزان درک و انگیزه یادگیرنده داشته باشد. تکلیف‌ها و روش‌های سنتی و نوشتاری صرف ممکن است برای بسیاری از افراد خسته‌کننده باشند. در مقابل اگر یادگیری بالذت و بازی همراه باشد و از روش‌های خوانداری که تأثیر زیادی بر رشد فکری، زبانی و خلاقیت یادگیرندگان دارد استفاده شود، به فرایندی جذاب، پویا و مؤثر تبدیل خواهد شد.

مفهوم لذت در یادگیری

لذت در یادگیری به معنای تجربه احساسی مثبت در حین کسب مهارتی جدید است. وقتی یادگیرنده احساس خوشایندی داشته باشد، انگیزه‌اش نیز افزایش می‌یابد و بنابراین تجربه یادگیری را تکرار خواهد کرد. یادگیری لذت‌بخش معمولاً شامل عناصری مانند کنجکاوی، چالش‌های مناسب، حس پیشرفت و تعامل فعال است.

تأثیر بازی بر یادگیری کودکان

بچه‌ها به طور طبیعی از طریق بازی یاد می‌گیرند. بازی‌های آموزشی خوانداری حافظه را تقویت می‌کند، مهارت‌های زبانی را بهبود می‌بخشد، بر توانایی‌های حل مسئله و همکاری می‌افزاید و از فشار روانی (استرس) می‌کاهد. معلمی که از بازی به عنوان وسیله‌ای برای یادگیری استفاده می‌کند، از تمام وسایل موجود، فضا و امکانات هم به دید آزاری برای یادگیری لذت‌بخش بهره می‌برد.

سال گذشته در کلاس تجربه‌هایی برای تقویت مهارت خواندن داشتم